

EMIL BOYSON (1897-1979)

Emil Boyson regnes som vår første modernist, selv om han vel må finne seg i å dele plassen med Rolf Jacobsen og Claes Gill. Riktignok fins det anslag til modernisme også hos bl.a. Kristofer Uppdal og Tore Ørjasæter, men de er likevel mer tradisjonelle. Boyson er - særlig i prosabøkene - mer rendyrket enn de andre. I diktene er han en ordkunstner av de sjeldne – og merkelige. Han er eksklusiv i ordvalget, gammelmodig og ganske sær, men likevel ytterst moderne. Prosabøkene står ifølge Philip Houm nærmere stream-of-consciousness-diktningen enn noe annet skrevet av nordmenn i mellomkrigstiden.

Emil Boyson var en sky og beskjeden mann med et temmelig anonymt og lite spennende liv. Produksjonen hans er heller ikke stor, 10 bøker på 37 år. De siste 20 årene av sitt liv ga han ikke ut noe, men han var redaktør av enkelte antologier. Han nådde ikke ut til noe stort publikum og er lite lest i dag. Men hans plass som en av de større i norsk lyrikk er uomtvistelig.

Sett fra et samlersynspunkt er Boyson spennende, for to av bøkene hans - som ikke nevnes i noen litteraturhistorie - er store sjeldenheter. Debutboken fra 1920 ser vi på som tilnærmet uoppdrivelig, og "Skumring mellem søiler" er svært sjelden. **Den første ble ved Cappelens auksjon 45, 2006, omsatt for 54 000,- + salær. "Skumring mellem søiler" ble omsatt ved samme auksjon for 16 000,- + salær.** Når det gjelder de øvrige bøkene, er det bare en tålmodighetsprøve å skaffe seg alle i pene eksemplarer. Prisene vil ikke i overskuelig framtid overstige 5-600 kroner for noen av dem.

EMIL BOYSONS FØRSTEGAVER:

- 1920: [-]: Åpning til regnbuen. Av Karl Snemo. 18 s. Arbeidernes Aktetrykkeri.
Innbinding: Kartonasjebind med oppklebet tittel.
- 1927: Sommertørst. En historie. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet. Hellerretsbind.
- 1932: Skumring mellem søiler. På omslaget: Fragmenter av en diktcyklus. Trykt hos Hammerstad & Co. Bok-Kunst-Reklamestrykkeri.
Innbinding: Omslag, typografisk. *
Supprimert av forfatteren. Ikke i Thuesen.
- 1934: Varsler og møter. Vers. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Per Rom.
- 1935: Tegn og tydning. Vers. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet. Senere pappbind.
- 1936: Yngre herre på besøk. En fabel. Gyldendal.
Innbinding: Omslag tegnet av Per Rom. Hellsjirtingbind.
- 1937: Vandring mot havet. En prosa-diktning. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Per Rom. Forlagsbind i to varianter:
A. Hellsjirtingbind.
B. Pappbind med strierygg.
- 1939: Gjemt i mørket. Vers. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Fredrik Matheson, usignert.
- 1946: Sjelen og udyret. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Fredrik Matheson.
- 1957: Gjenkjennelse. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Kaare Espolin Johnson.

1959: Utvalgte dikt. Gyldendal.
Innbinding: Pappbind, dekorert av Frede Schilling.
Inneholder bare tidligere trykte dikt, men enkelte er endret. I forordet står det: "I slike tilfelle er versionen den endelige og den eneste gyldige".

Etter Emil Boysons død er utgitt:

1981: Før sporene slettes. Dagbok. Illustrert av Kåre Tveter. Dreyer. Det foreligger to varianter av denne boken:
A. Den ordinære utgaven. Hellsjirtingbind med vareomslag tegnet av Kåre Tveter.
B. En bibliofilutgave i 250 nummererte eksemplarer, signert av Kåre Tveter. Hellskinbind med vareomslag som A.
Norsk bokfortegnelse har ingen pris på heftet eksemplar, men det står bare ett ISBN-nummer – vi tror derfor at denne boken ikke ble utgitt heftet.